

Järvenkylän
viljelypäivät
8.5.2018

SataVarma

Mansikanviljelyn kilpailukyyn parantaminen Lounais-Suomessa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU 2020

SataVarMa

Mansikanviljelyn kilpailukyvyn
parantaminen Lounais-Suomessa

Marja Tuononen, Minna Pohjola, Miisa Kankaanpää

ProAgria Länsi-Suomi

Saila Karhu, Marja Rantanen, Tuuli Haikonen

Luonnonvarakeskus

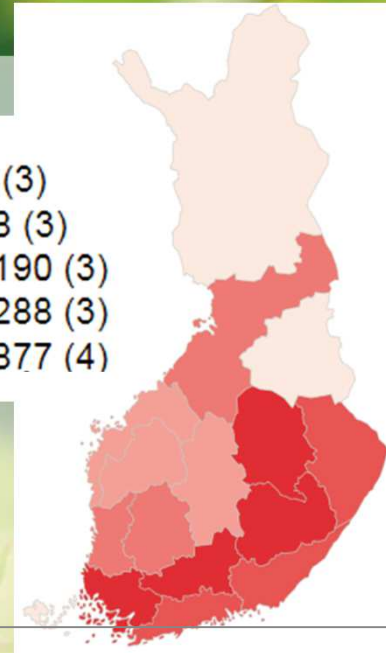
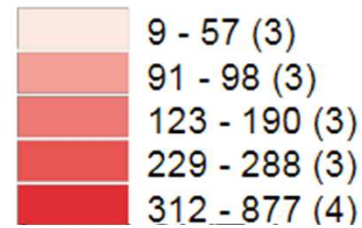

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

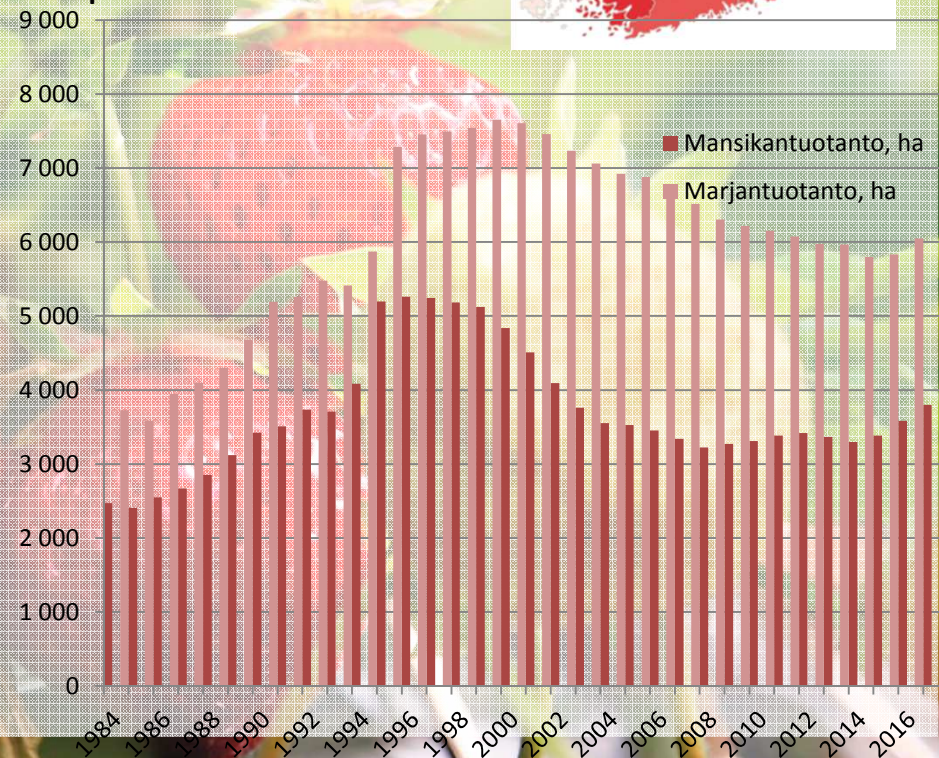

Puutarhatilastot 2017

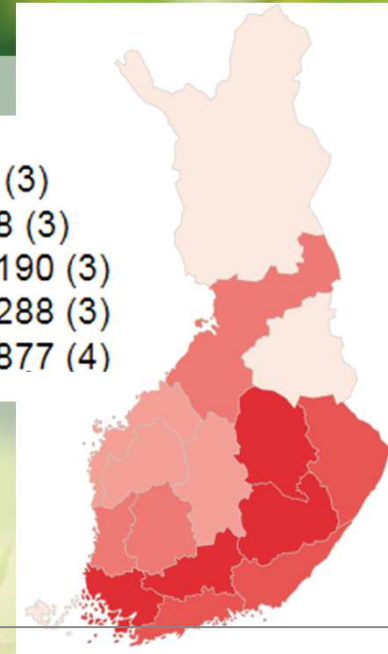
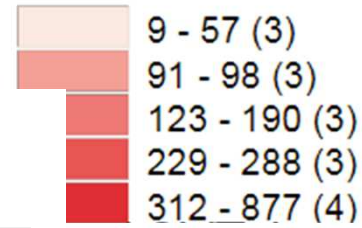
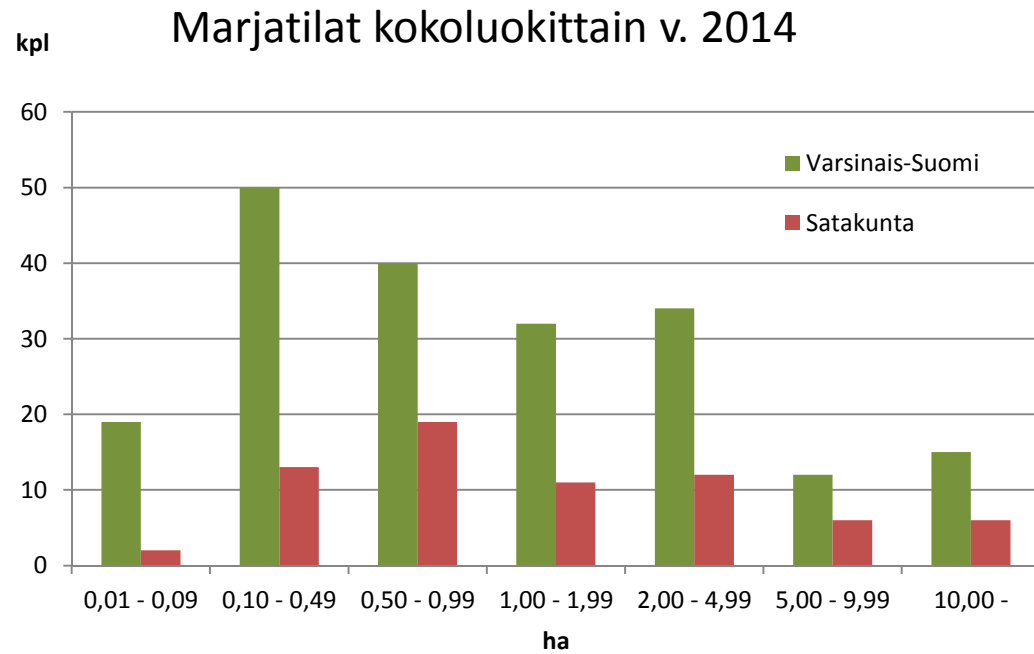
	Yrityksiä (kpl)	Pinta-ala yhteensä (ha)	Sato (1 000 kg)	Sato (kg/ha)
KOKO MAA	1131	3800	13785	3628
Varsinais-Suomi	163	655	2283	3487
Satakunta	55	190	633	3339
Häme	83	399	1448	3631
Pirkanmaa	58	123	438	3567
Kaakkois-Suomi	61	229	701	3061
Etelä-Savo	115	312	1240	3972
Pohjois-Savo	196	877	3518	4010
Pohjois-Karjala	72	288	1123	3899
Keski-Suomi	73	94	242	2567
Etelä-Pohjanmaa	43	91	281	3084
Pohjanmaa	47	98	388	3977
Pohjois-Pohjanmaa	55	124	429	3464
Kainuu	32	57	150	2619
Lappi	10	12	26	2208
Ahvenanmaa	4	9	26	2904
Uusimaa	64	242	859	3544

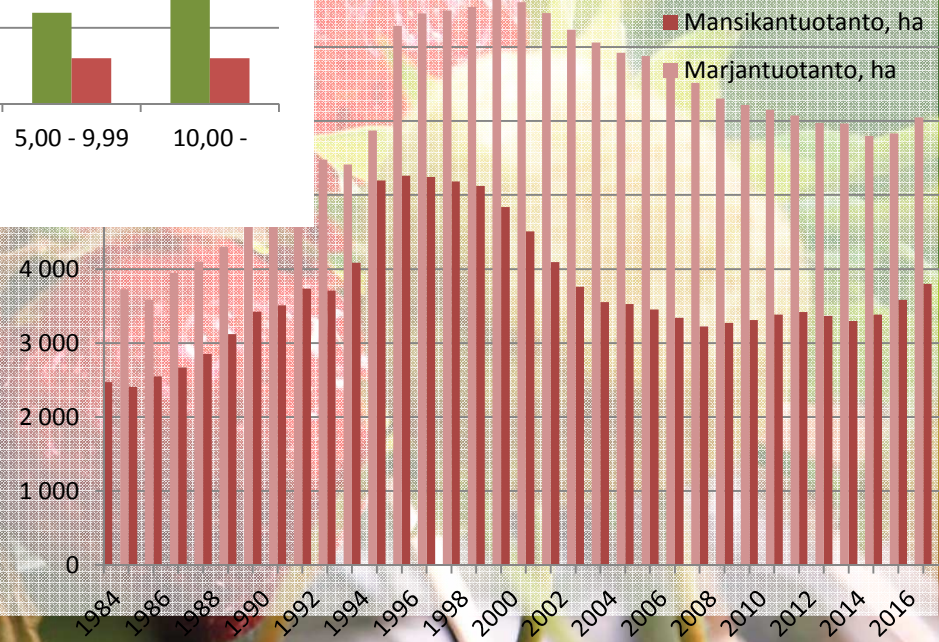
Marjan- ja mansikantuotannon pinta-ala 1984-2017

Puutarhatilastot 2017

Marjan- ja mansikantuotannon pinta-ala 1984-2017

Hankkeessa esitellään ja testataan erilaisia viljelyteknisiä ratkaisuja mansikkatiloilla:

Työpaketti 1 Viljelmän perustamistavat

Työpaketti 2 Taimituotanto tiloilla

Työpaketti 3 Mobiilitekniikka

Työpaketti 4 Kerrosviljelyjärjestelmät kausihuoneissa

Työpaketti 5 Uudet lajikkeet

Työpaketti 6 Syyshoitotoimet

Työpaketti 7 Säilyvyyden parantaminen

Työpaketti 8 Ulkomaanmatka + ulkomainen neuvojavierailu

1. Viljelmän perustamistavat

Tausta: Harjuviljelykoe 2013-2016

Luke, Piikkiön toimipiste

- Jonsok, kennosatotaimet
- 3 penkkiä: 10 cm, 20 cm, 30 cm
- maalaji runsasmultainen hietamoreeni

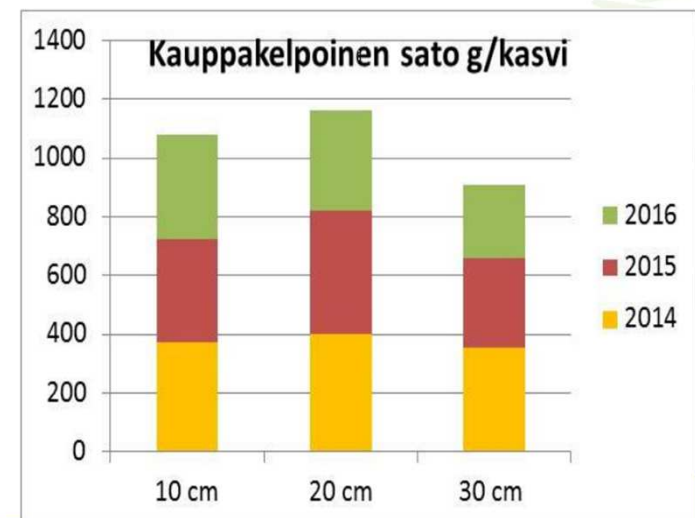

Tulokset:

- lämpötiloissa penkin päällä tai 10 cm syvyydessä ei merkittäviä eroja
- kesällä matalan penkin pinta selvästi muita kuumempi, mutta penkissä viileämpi
- korkein harju 30 cm kuivui eniten
- kukinta, kokonaissato ja kauppakelpoinen sato 20 cm korkeassa harjussa paras
- harjupenkeissä enemmän haaroja, haarojen ja juurten massa suurempi

Kauppakelpoinen sato erityisesti v. 2015 korkein 20 cm harjussa

Dia: Saira Karhu

1. Viljelmän perustamistavat

- Koe perustettu keväällä 2016
Luke, Piikkiö
  - Korotettu: 20 cm, perinteinen: 10 cm
  - Savi- ja hietamailla, muovikate
  - Lämpötila- ja kosteus seuranta
  - Kolme lajiketta: Honeoye, Polka, Lumotar
- Kevät 2017: istutus
- Syksy 2017: Kasvinäytteet: pystyjuurakoiden haarat (kpl) + eri kasviosien massa
- Kevät 2018: Talvehtiminen (ilman harsoa) + kukinnot (kpl)
- Kesä 2018: Sato

1. Viljelmän perustamistavat

- Havainnot
  - maan tiiviys
  - lämpötila pinnassa ja 10 cm syvyydessä
  - maan kosteus
  - lehtivihreäpitoisuus SPAD-mittarilla
  - taimen rönsyjonojen määrä
  - taimen sivuhaarojen lukumäärä kasvukauden lopulla
  - eri kasvinosien kuivapainot
  - lehtiala
- Ilmastoasemalta saadaan ilman lämpötilatiedot ja lumen syvyys

2. Taimituotanto tiloilla

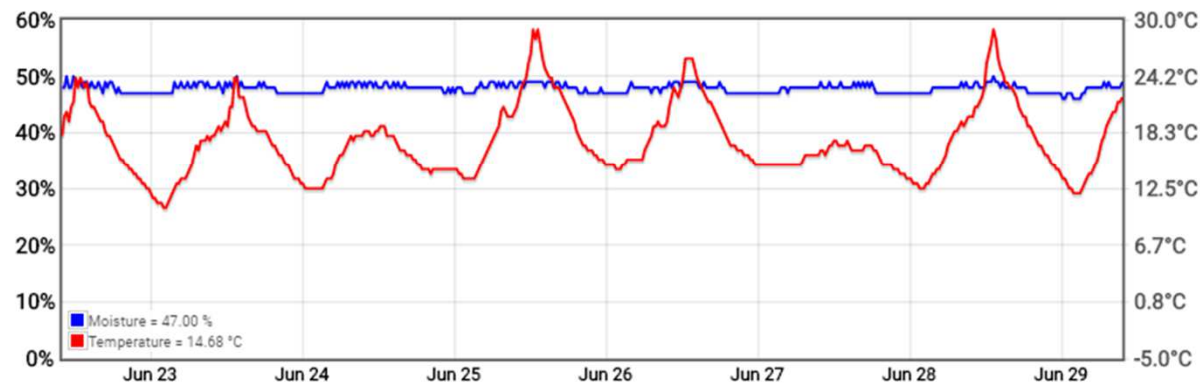
- Erilaiset taimien tuotantotavat, materiaalin hankkiminen, kasvatustekniikka, taimien laatu
- Suunnitellaan tiloille sopiva oma taimituotanto, ohjeistetaan tiloja, kehitetään käytäntöjä
- Haetaan hankkeeseen mukaan taimituotantoa kehittäviä tiloja
- Tilakoe kesällä 2018

3. Mobiilitekniikka hoidon ohjauksessa

- Juuristokerroksen kosteuden, lämpötilan ja johtokyvyn ajantasainen seuranta omalla älypuhelimella
- Asennettu SoilScout-anturijärjestelmä tiloille (2 tilaa v. 2018)
  - V. 2018 SoilScout kahdella tilalla Varsinais-Suomessa
  - Kehitetään laitteiston kasteluohjeistusta
  - Opinnäytetyö, HAMK Mustiala, Mansikan tarkennettu kastelu mobiilitekniikan avulla

Show time interval

[View Map](#)

4 **1** 0

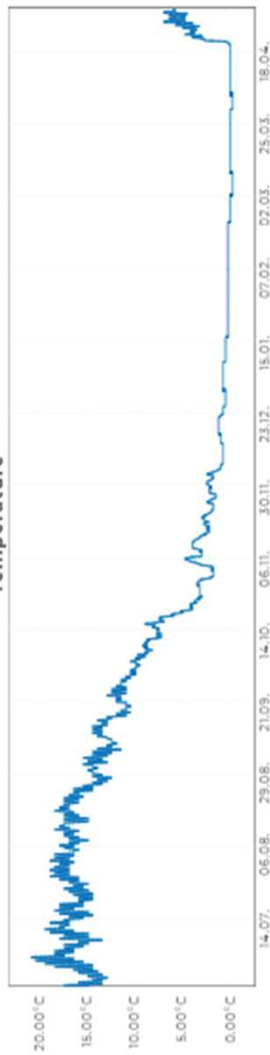
Devices Groups Notifications Settings

1 day 7 days 30 days 365 days

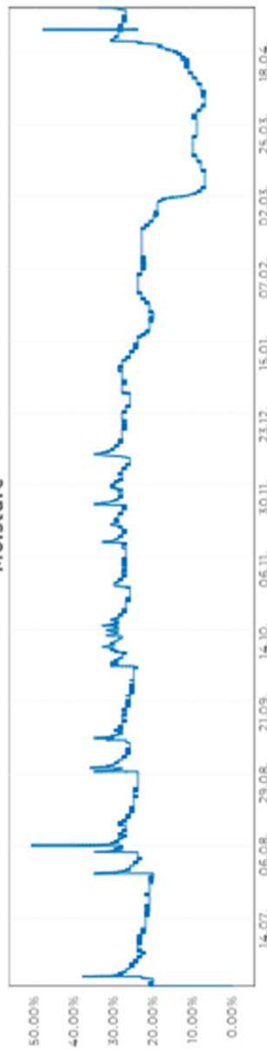
04-04-2017 04-05-2018

Refresh

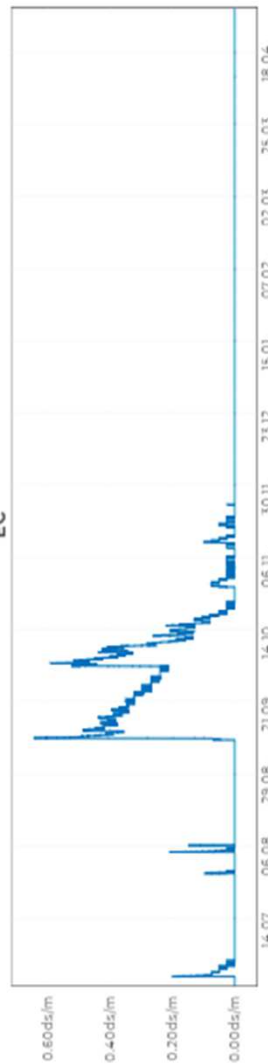
Temperature

Moisture

EC

Add Sensors to Graph [Scout](#)

[Download](#)

Satelliitti

Takelantie

359.6 m

359.6 m

305.9 m

Juovukkaluoto

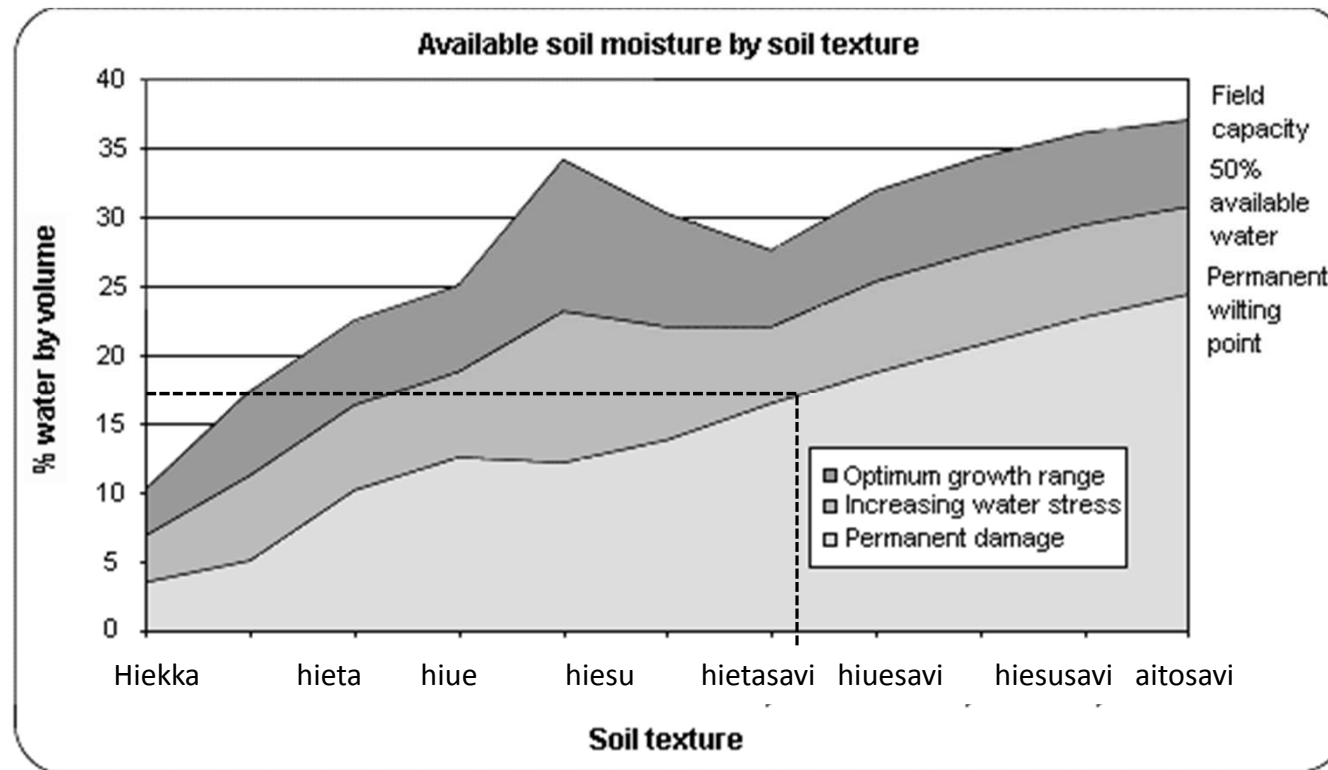
Karttatiedot ©2018 Google Kuvat ©2018 . DigitalGlobe Käyttöehdot Ilmoita Karttavirhe

Kosteus

Lähde: <http://www.omafr.gov.on.ca/english/engineer/facts/11-037.htm>

Taulukko 1.2: Maalajien huokoisuusprosentteja

Maalaji	Huokoisuus %
Painunut savimaa	15 ... 30
Hietamaa	25 ... 40
Homogeeninen hietamaa	25 ... 50
Lieju- ja turvemaa	70 - 90

Kenttä-
kapasiteetti

Lakastumis-
raja

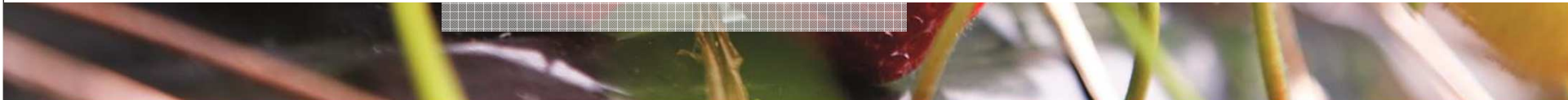
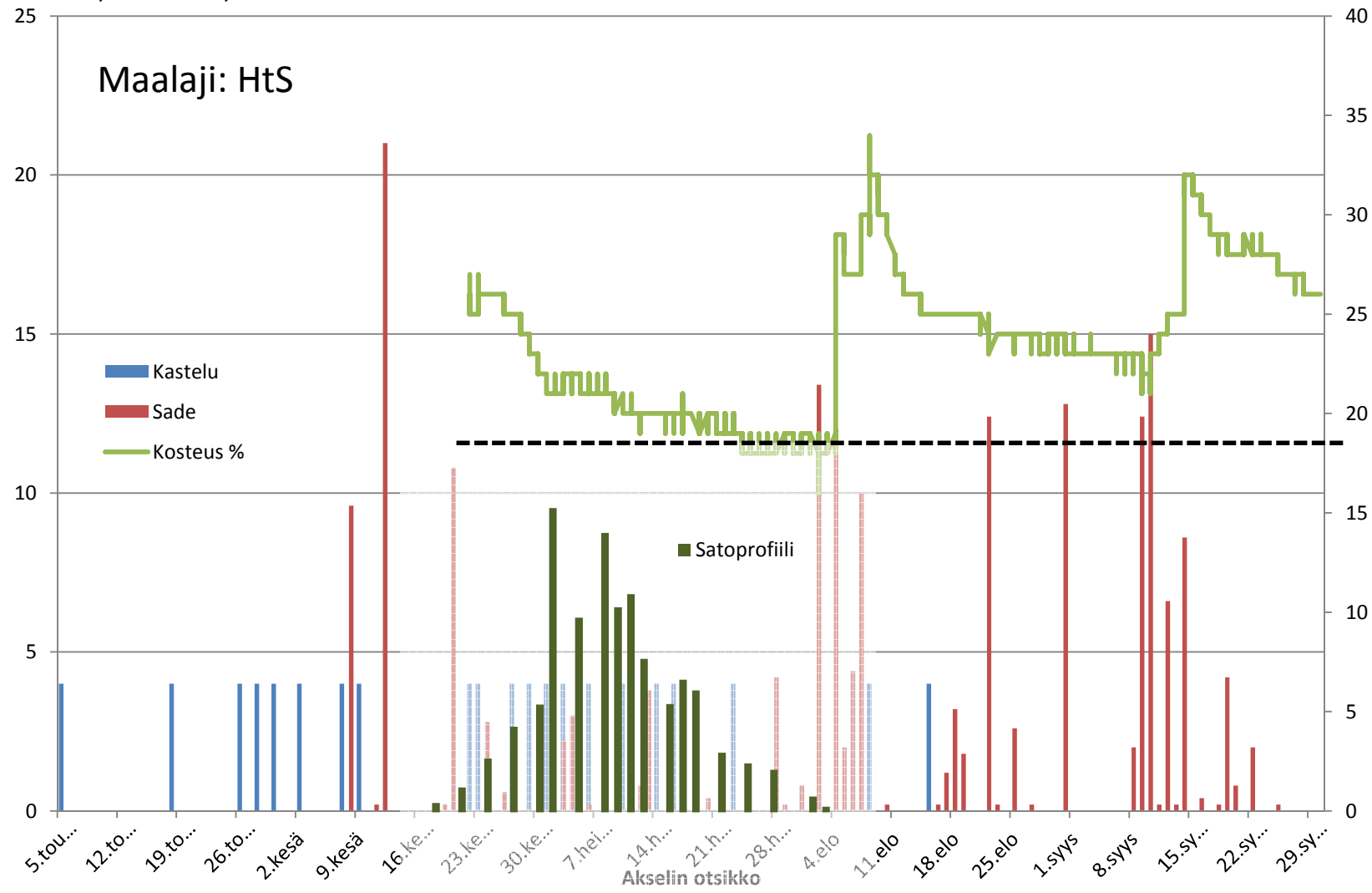
Kuva 1.5: Kasveille käyttökelpoisen veden raja-arvoja. Muokattu lähteestä Andersson ja Winklert [Andersson ja Winklert 1972].

Sademäärä, tihkukastelu, mm

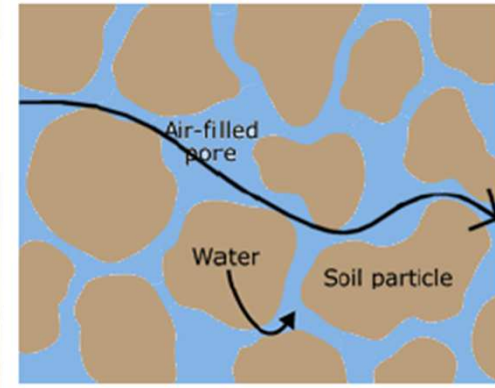
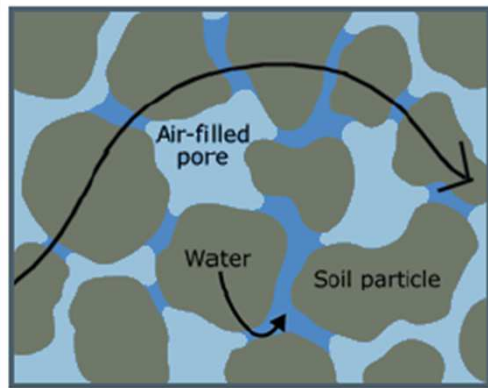
Kasvialustan kosteus%

Maalaji: HtS

Johtokyky

- Good accuracy, moisture > 40 %
- Intermediate accuracy, moisture 25-40 %
- Inaccurate, moisture < 25 %

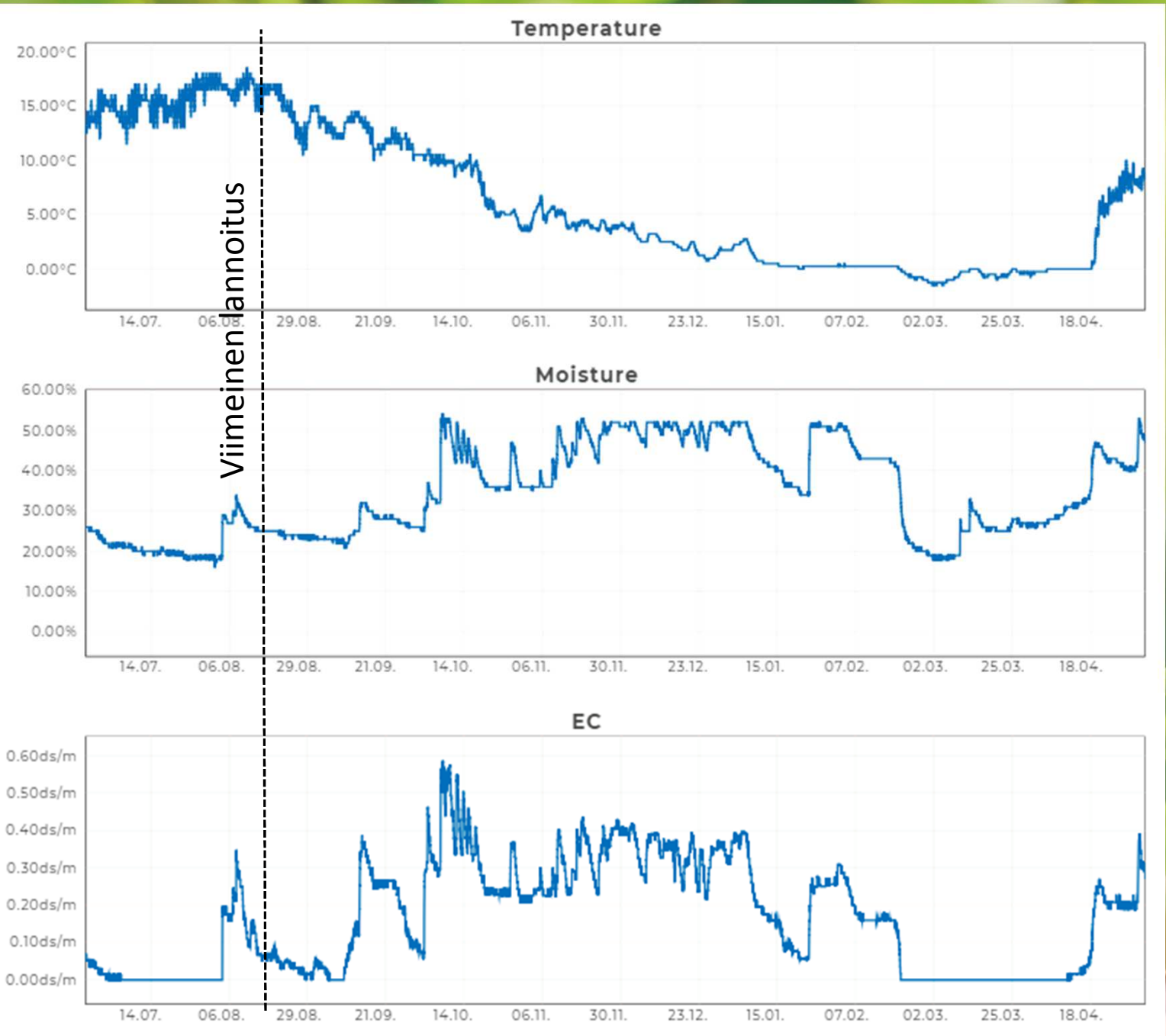

The Hilhorst equation:

$$\text{salinity [dS/m]} = (80 * \text{moisture} * \text{conductivity}) / ((1 - (\text{density}/2.65)) * (\text{dielectricity} - 4.1))$$

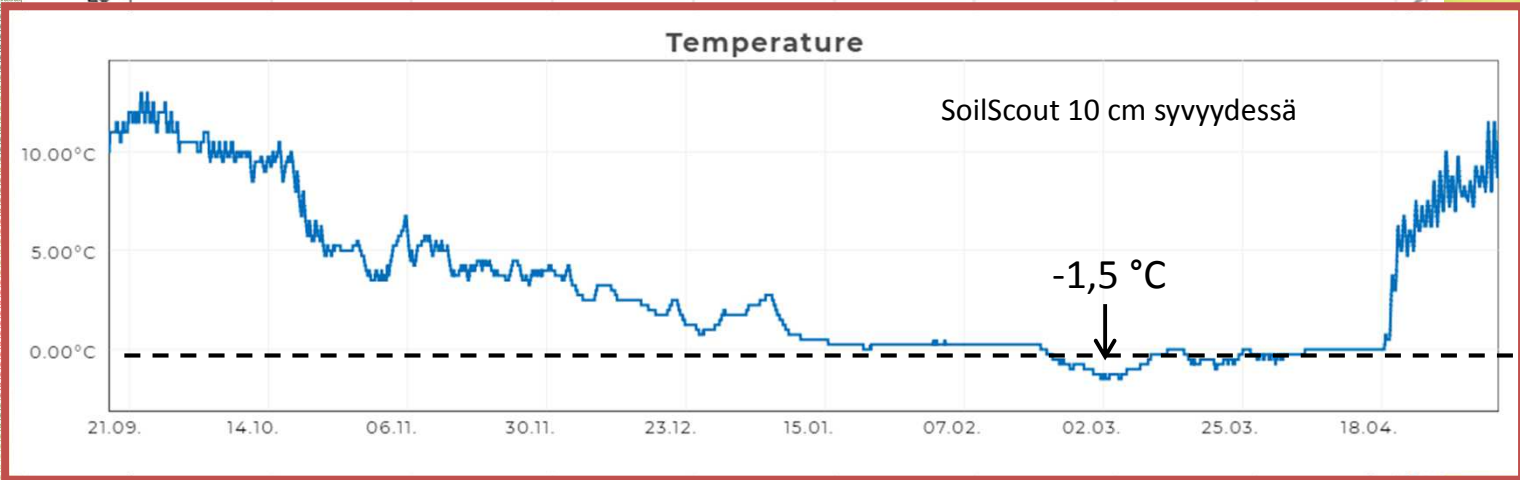
Johtokyky

Viimeinen lannoitus

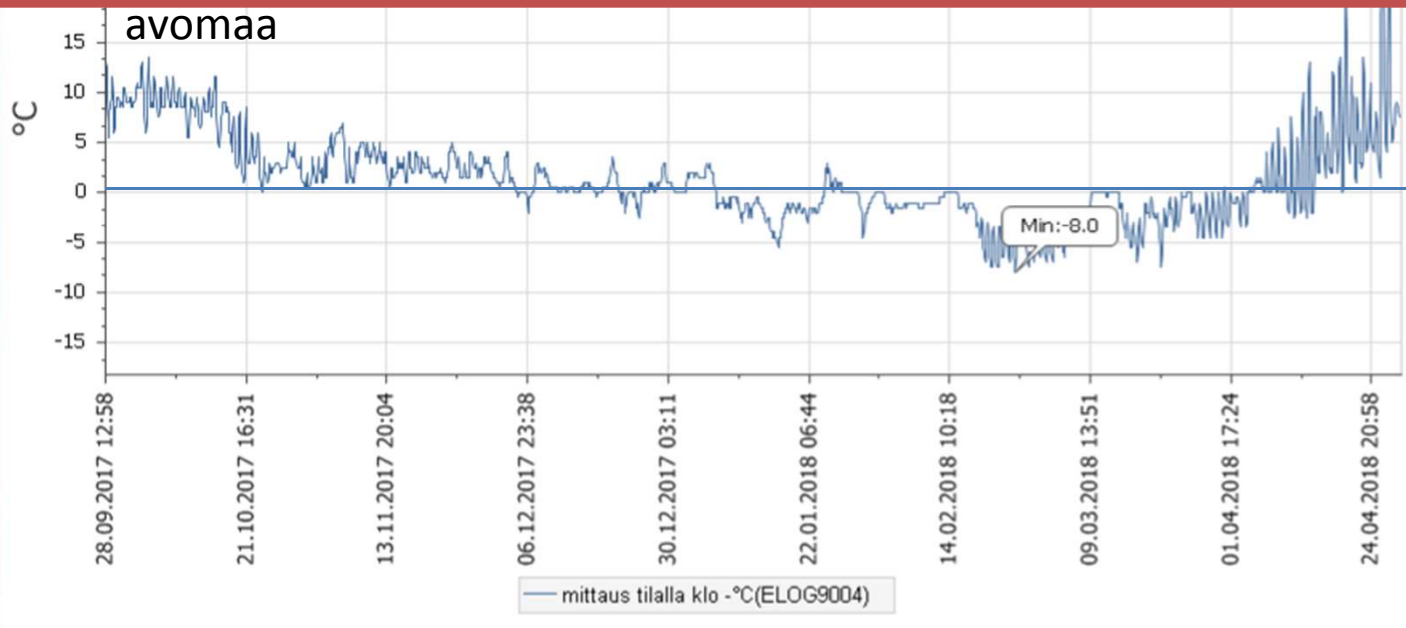

Lämpötila

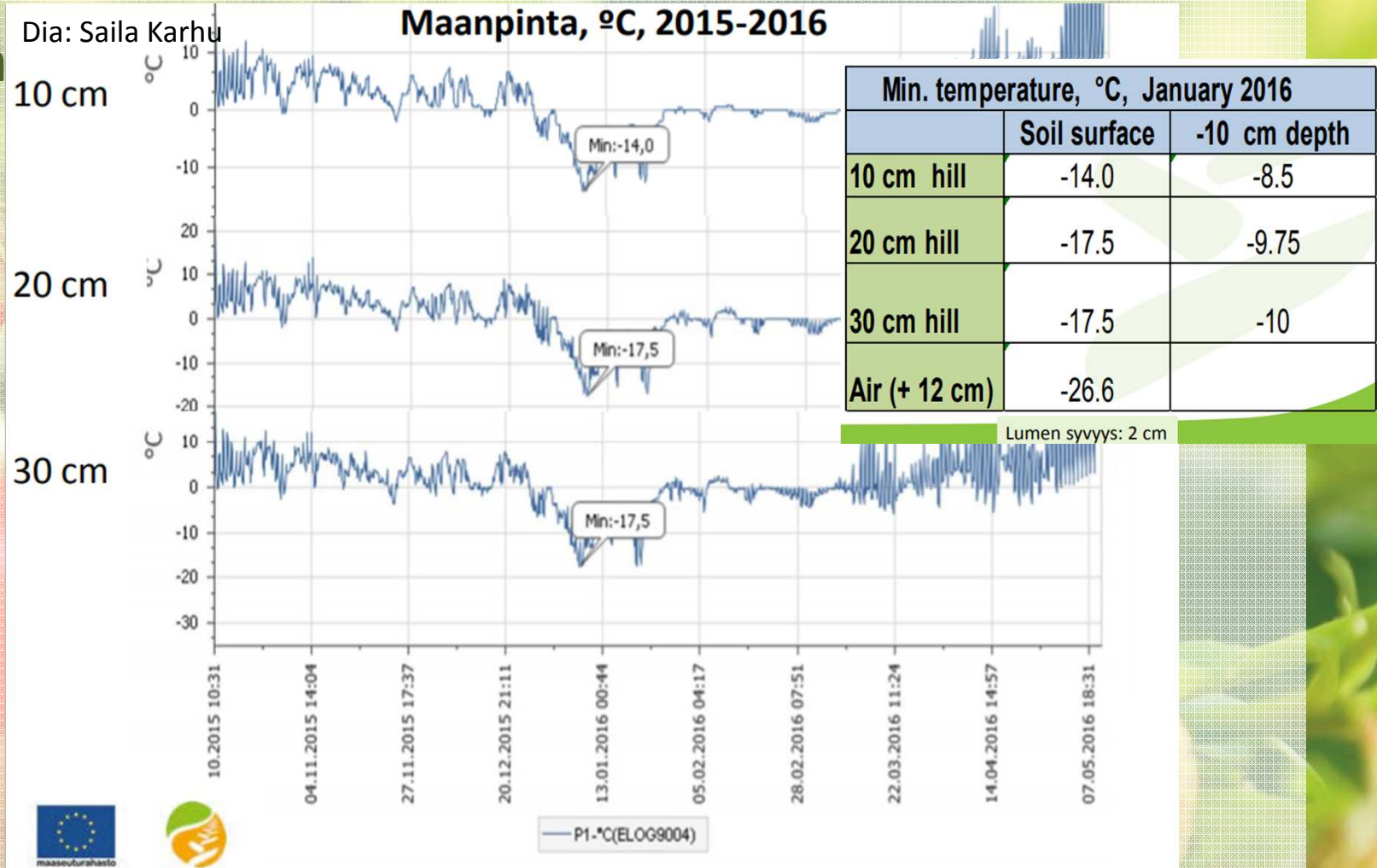
Lämpötila maan pinnalla mansikan tyvellä v. 2017-2018

avomaa

Läm

Pauliina Palonen, Helmiseminaari v. 2016:

- Mansikan juurakko kuolee, jos sen lämpötila laskee -12°C - -14°C :een.
- Jo -6°C - -9°C saattaa vähentää lehtien määrää, aiheuttaa lehtien epämuodostumista, vähentää kukkien määrää ja satoa.

4. Kerrosviljelyjärjestelmä kausihuoneissa

- Perustettu menetelmän esittelyviljelmä Tuorlaan Ammattiopisto Liviaan
- Kasvatuskokeilu oppilastyönä
  - opiskelijat rakentavat, istuttavat ja hoitavat viljelmän
  - Elsanta, Sonata, Malling Centenary, Magnum
- Kerrosrakenne vko 9-10
- Istutus vko 11
- Sadonkorjuu ~vkot 20-23
- Livian Avoimet ovet la 26.5.2018

- Joka kerrokseen kaikki lajikkeet, 4 säkkiä/lajike
- Rivin päihin suojataimisäkit
- 18 säkkiä * 3 kerrosta = 54 säkkiä
- Ledivalaistus, tippukastelu, biologinen kasvinsuojelu, kimalaispölytys

Havainnoidaan mm.:

- Mansikan vedenkulutusta
- Ravinteiden kulutusta
- Kukinta ja sato
- Sadon laatu (sokerit, hapot, maku...)
- Valaistuksen ja ledien vaikutus sadontuottoon

5. Uudet lajikkeet/Tuuli Haikonen

- Uusia lajikkeita viljelijöiden testattavaksi:
  - keskikautisia, talven-, taudinkestäviä...
- Kasvustohavainnot 4 tilalla:
  - arvio sadon määrästä
  - arvio kukinnan ja sadon ajoittumisesta
  - analyysit marjojen ulkoisesta ja sisäisestä laadusta (marjakoko, väri, kiinteys, brix, hapot, aistinvarainen arvio)
- Kuluttajatestit kesä 2018
  - ostohalukkuus, kauppakestävyys, maku, suutuntuma, myynnin kannalta tärkeät muut ominaisuudet

Keskikautisia lajikkeita ja jalosteita

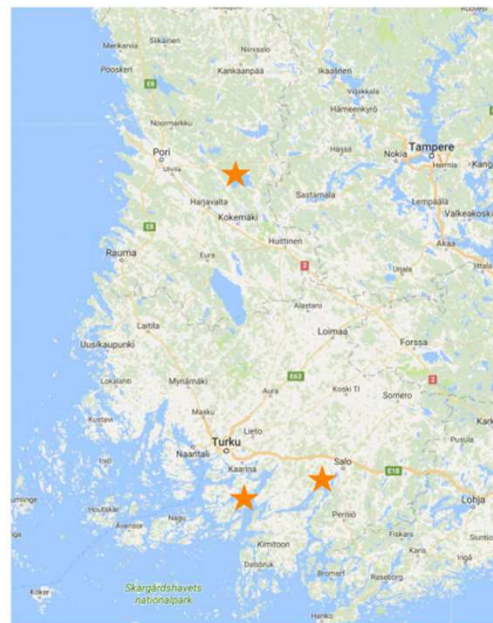
Lajike	Taimia (kpl)
Aarne	189
Bertta	250
Jussi	250
Kalle	198
Matti	200
Niilo	50
Otto	200
Sakari	192
Urho	196
YHTEENSÄ	1725

Lisäyskielto

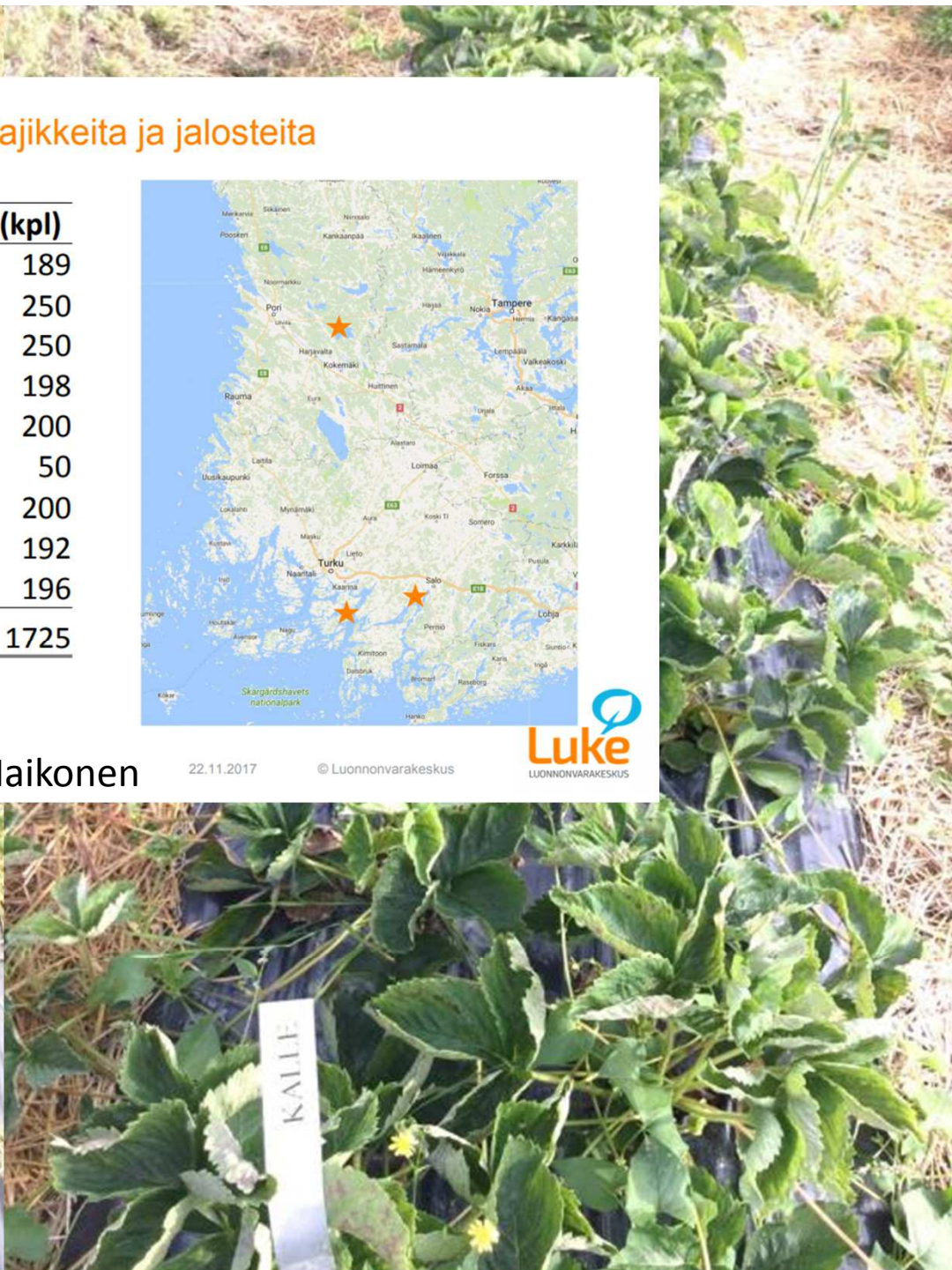
4 Dia: Tuuli Haikonen

22.11.2017

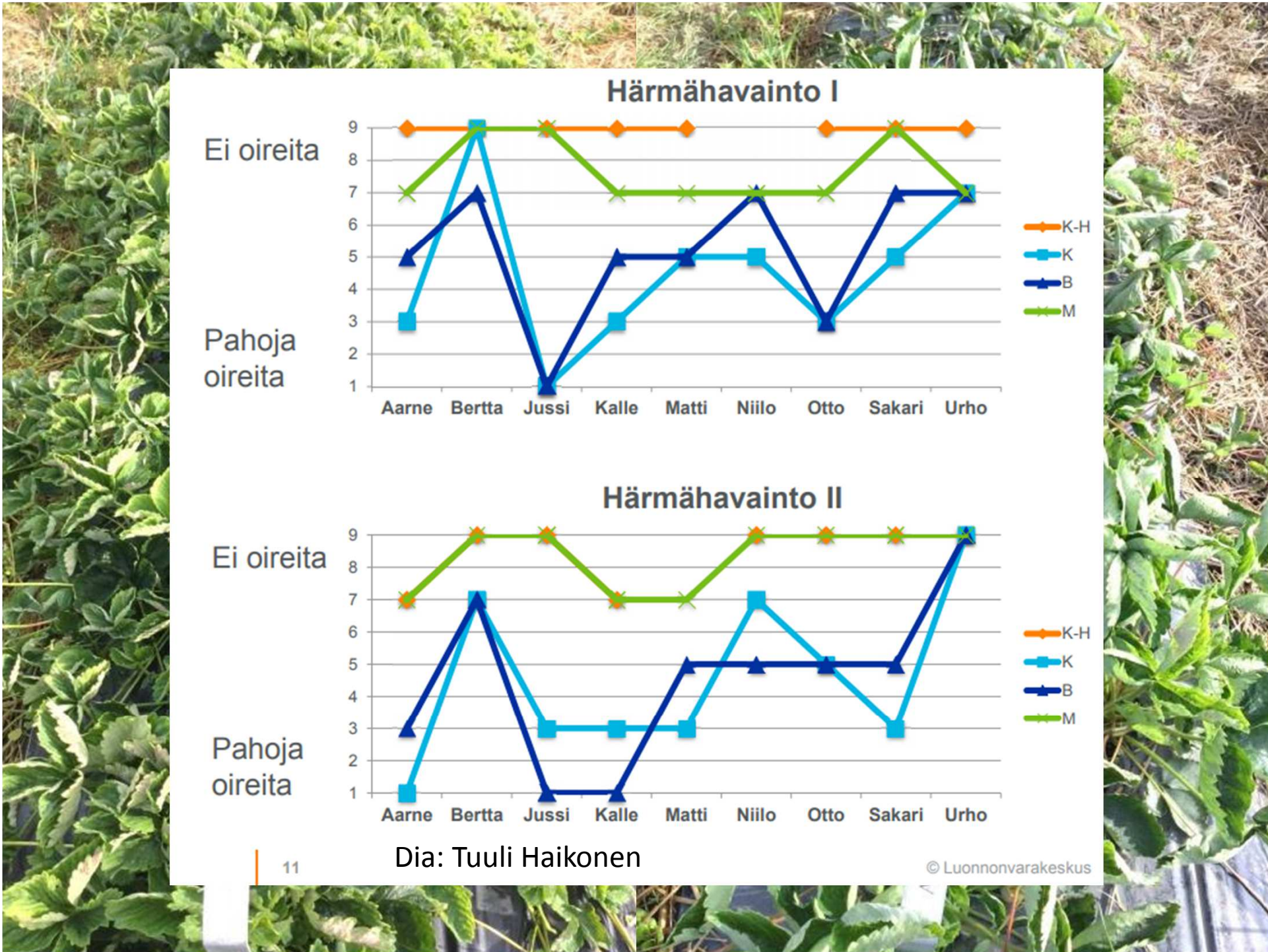
© Luonnonvarakeskus

Luke
LUONNONVARAKESKUS

Kasvukaudella 2018:

- Talvehtiminen
- Kukkimisaika
- Kukkavanojen lkm
- Sadonmuodostus (satoprofiili)
- Härmä, lehtilaikkutaudit
- Sadon laatu
  - Kauppakestävyys, harmaahome, ulkoinen laatu, sisäinen laatu
- Kuluttajan mielipide

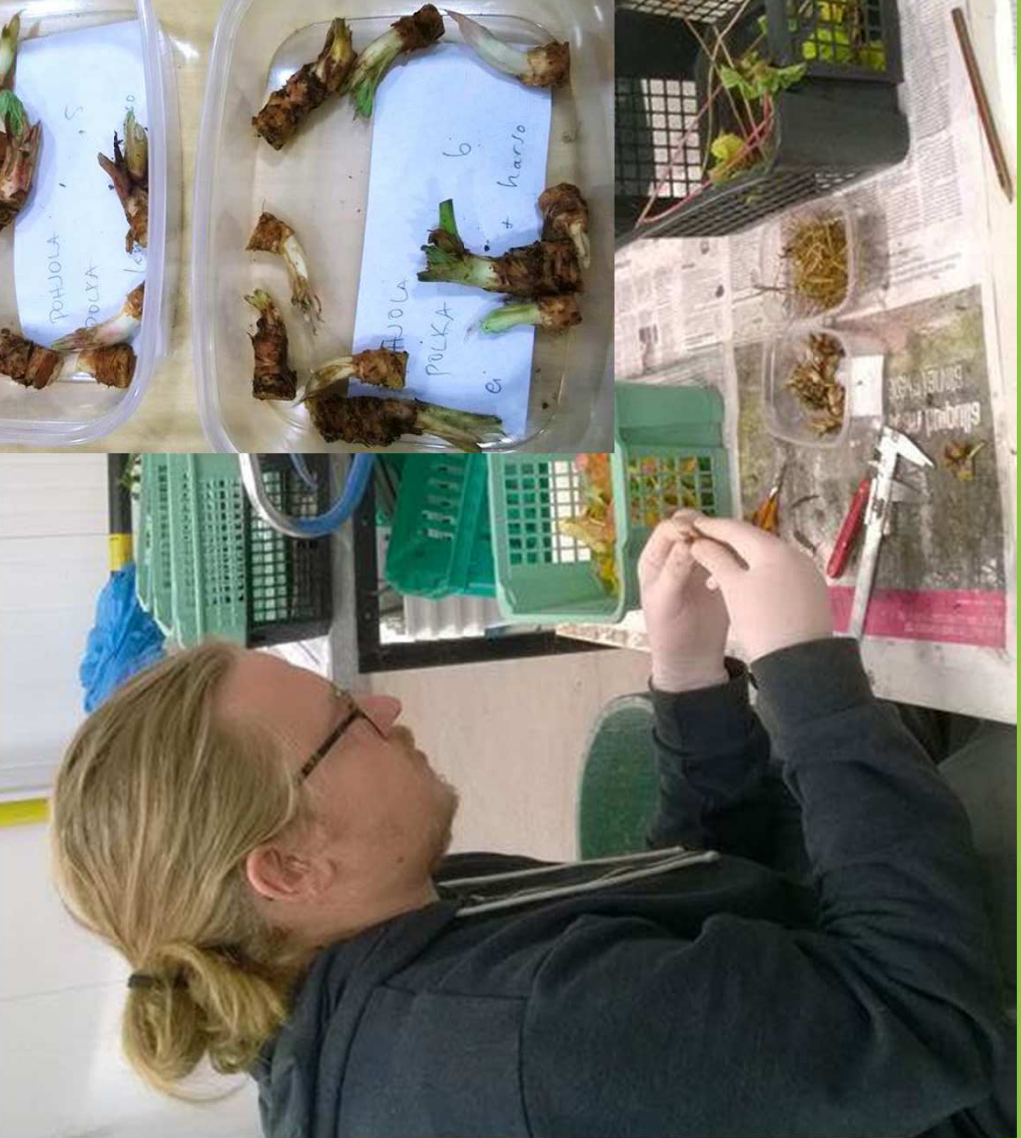

6. Syystoimet sadon varmistamiseksi

- Kartoitetaan eri alueilla kukkien kehittymisen alkamisaika –raportoitu
- Testataan erityisesti *syyslannoituksen* sekä aikaisen *syysharson* vaikutus satoon ja talvehtimiseen (6 tilaa, Luke)
  - Harso (23 g m^{-2}), typpilannoitus sekä näiden yhdysvaikutus
  - Taimien nosto marraskuun puolivälissä
    - Kukka-aiheet laskettiin näytteistä 12/2017
  - Havainnoidaan kukinta keväällä 2018
  - Seurataan harson vaikutusta lämpötilaan
- Käytännöt Manner-Euroopassa:
  - ulkomainen marjaneuvoja 6/2018
  - ulkomaan opintomatka 9/2018

7. Marjojen säilyvyyden parantaminen

- Hankittu erikoisvalmisteisia kalvopakkauksia viljelijöiden käyttöön
- Selvitetään kalvopakkausten käyttökelpoisuutta erilaisissa myyntiketjuissa ja eri lajikkeilla
  - *Kalvot hankittu Puolasta, etsitään myös muita mahdollisuuksia*
  - *Opinnäytetyö: Mansikan kauppakestävyysparantaminen, HAMK Mustiala*

Pellonpiennarpäivä

13.6.2018

- Neuvojavierailu:
  - Nauja-Lisa Jensen, marjanviljelyneuvoja, Tanska
  - Aiheina kukkavana-analyysi, syyshoito
  - HML:n Satakunta-Pirkanmaan piirin kanssa yhteistyössä
  - Yrjölän tila, Hämeenkyrö

gartneri
RÄDGIVNINGEN

Opintomatka

Belgia-Saksa 21.-25.9.2018

ma 24.9.2018

klo 7.00 alkaen aamiainen hotellilla

8.30 Lähtö hotellilta

9.00 Tutustuminen Köln-Auweiler –tutkimusaseman kokeisiin

Agriculture of North Rhine-Westphalia - Horticultural Center, Cologne, Auweiler

Gartenstr. 11, 50765 Köln

Tutkimusasema, jossa sekä mansikan lajikejalostusta ja uusia lajikkeita että tunnelituotannon kehittämistä.

11.30 Lounas

13.00 Tilavierailu Kölnin lähellä

Matka Koblenzin kaupunkiin, pieni kiertoajelu maisemia ihastellen

17.00 Majoittuminen Koblenz, DIEHLS –Hotel Rheinterrasse, Rheinsteigufur 1 <http://www.diehls-hotel.de/freizeit-wellness/rheinterrassen-koblenz/>

ti 25.9.2018

klo 7.00 alkaen aamiainen hotellilla

8.30 Lähtö hotellilta

9.00 Tilavierailu Frankfurtin lähistöllä

11.30 Lounas

13.30 Tilavierailu Frankfurtin lähistöllä

17.30 Saapuminen lentokentälle

19.25 – 22.50 Paluulento Frankfurt am Main-Helsinki, lento A1416

Liittymälennot muihin kaupunkiin. Takaisin kotona illan jo vaihduttua yöksi.

Matka tarjoaa jälleen runsaasti nähtävää ja koettavaa. Lähdet nyt päivittämään osaamista ja tutustumaan Keski-Euroopan mansikan tuotannon tekniikkaan ja tulevaisuuden näkyymiin.

Tervetuloa mukaan mielenkiintoiselle opintomatkalle!

SataVarma

Enemmän parasta mansikkaa!

